

R

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr ev. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov: Hovedorganisasjoner
- Andre:

Nr.: **RSV 09-2024**

Dato: 23. juli 2024

Saksnr.: 2019/600085

Gjelder til: 31.12.2029

Opphever: RSV 5-2019

Referanse til: Regler for helseerklæring for fritidsskipper i forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk og forskrift om helseundersøkelse av arbeidstakere på norske skip og flyttbare innretninger

Krav til fargesyn for utstedelse av fritidsskippercertifikat

Innledning

Dette rundskrivet viderefører tidligere rundskriv RSV 5 -2019 og klargjør hvilke tester som kan gjennomføres for å bestemme om kandidat for fritidsskippercertifikat har normalt fargesyn.

Begrunnelse

Krav om fargesyn for å få utstedt fritidsskippercertifikat følger av: Forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk (kvalifikasjonsforskriften), § 30 tredje ledd som lyder:

Synsfeltet skal være normalt på minst ett øye og fargesynet undersøkt med Ishiharas tavler eller likeverdig test skal være normalt.

Tester som kan brukes for å kartlegge fargesyn

Med bistand fra Norsk senter for maritim medisin og dykkemedisin (NSMDM), har Sjøfartsdirektoratet vurdert tester som kan brukes i forbindelse med å bestemme om kandidat for fritidsskippercertifikat har normalt fargesyn. Den tidligere beslutningen om at krav til fargesyn for å få utstedt fritidsskippercertifikat, skal tilsvare krav som gjelder for å få utstedt yrkessertifikat, opprettholdes. Dette betyr at kandidat for fritidsskippercertifikat skal ha fargesyn som minst oppfyller Commission internationale de l'éclairage (CIE) standard 2.

Testing for normalt fargesyn

Testing for normalt fargesyn som kreves for å få utstedt fritidsskippercertifikat, blir i tråd med vedlegg til forskrift 5. juni 2014 nr. 805 om helseundersøkelse av arbeidstakere på norske skip og flyttbare innretninger (helseforskriften), [del A - Synskrav](#).

Ved testing av fargesyn skal kandidat for fritidsskippercertifikat som førstevalg gjennomføre Ishiharas tavletest eller likeverdig test som samsvarer med CIE standard 1. Test gjennomføres hos lege. Kandidat som ikke består test, kan få henvisning til spesialist for videre utredning av fargesynet. Slik henvisning vil kun skje i tvilstilfeller når lege legger til grunn at kandidat gjennom videre undersøkelse kan kvalifisere til å bestå test som beviser tilstrekkelig fargesyn.

Sjøfartsdirektoratets rundskriv består av 2 serier, **serie R: Forskrifter, lover og konvensjoner, og serie V: Veiledninger og fortolkninger.**

På Sjøfartsdirektoratets nettsider er det er publisert en oversikt som viser steder i Norge som er godkjent for videre utredning av fargesynet i henhold til CIE «*International Recommendations for Colour Vision Requirements for Transport*» (CIE-143-2001) eller senere utgaver.

For kandidat som ikke består Ishiharas tavletest, er videre utredning ikke nødvendig hvis kandidaten ønsker å få utstedt fritidsskippersertifikat med begrensninger.

Praksis ved utstedelse av fritidsskippersertifikater har vært at dersom Ishiharas tavletest ikke består, kan en bestått lanternetest godkjennes som bevis på fargesyn som kreves etter kvalifikasjonsforskriften § 30 tredje ledd. Det har ikke vært praksis for å kreve at lanternetesten må gjennomføres i henhold til en CIE standard.

Uavhengig av førstevalget for testing av fargesyn nevnt ovenfor, kan fargesyn som kreves for å få utstedt fritidsskippersertifikat bevises ved å gjennomføre og bestå OPTEC 900 lanternetest eller tilsvarende test som følger CIE-143-2001 eller senere utgaver.

Fritidsskippersertifikat med begrensninger

Kandidat som ikke oppfyller CIE-kravene til fargesyn, kan få utstedt fritidsskippersertifikat, men da med begrensninger.

Innehaver av fritidsskippersertifikat med begrensninger som skyldes fargesyn, gis ikke rett til å føre båt mellom tidspunktene for solnedgang og soloppgang, og ved nedsatt sikt.

Linda Bruås
fungerende sjøfartsdirektør

Arild Viddal
fungerende avdelingsdirektør